

Društvo Center za Ustvarjalno Vzgojo - CUV

Glavarjeva 19, 1000 Ljubljana, tel: 030-391-022,

e-mail: ustvarjalnavzgoja@gmail.com, internet stran: www.ustvarjalnavzgoja.com

USTVARJALNA VZGOJA

Gospo Milico Novković, avtorico knjige »Družinski priročnik« in avtorico programa »Kako do Ljubezni, zdravja in dobrega učenca v sodobni družini« sem spoznala v Beogradu. Moj sin je imel takrat manj kot tri leta. V Beogradu, kjer smo živeli, je obiskoval privatni vrtec. Gospo Novković sem slišala na predavanju, katerega je organiziral naš vrtec. Prepoznala sem probleme, katere smo imeli tudi mi pri vzgajanju otrok. Sin je kazal znake hiperaktivnosti. Bil je v neprestanem gibanju, ni me poslušal, ni me ubogal in občutila sem veliko utrujenost. Komaj sem čakala, da zjutraj odide v vrtec, da bi si lahko malo odpočila. Ta čas sem se posvečala dojenčici in nisem niti razmišljala, da je tu kaj narobe.

Ob prihodu iz vrtca mi je sin povzročal še večje probleme. Nisem ga uspela prepričati, da pospravi igračke ali da karkoli postori. Niso ga zanimale ne knjige, ne zgodbe. Bil je zelo grob do sestrice, igračke so letele po vsej sobi in neprestano je želel gledati risanke. Edino takrat se je umiril. Da bi ga umirila, sem dovoljevala, da vse več časa presedi pred televizijo. Popoldne smo odšli na sprehod in na igrišče z namenom, da se čim bolj utruji, ker sem vedela, da ponoči slabo spi. Toda zvečer ni bil ne utrujen in ne zaspan; nepremično je gledal risanke in čim smo izključili televizor je jokal. Ponoči se je zbuja in jokal tudi po eno uro. Z možem sva se začela prerekati in obtoževati. Jaz njega, da se premalo posveča družini, on mene, da ne vzgajam na ustrezen način.

Poklicala sem gospo Novković, da nam pomaga osvojiti principe ustvarjalne vzgoje, **vzgoje brez kazni in nagrade**. Milica je prišla k nam kot terapevt, predstavila nam je principe ustvarjalne vzgoje in povedala, kakšne so dolgoročne posledice vzgoje, ki sva jo takrat prakticirala. Možu in meni so se njeni principi zdeli zelo smiselni in odločila sva se, da jih čim prej osvojiva. Kmalu je življenje postalo prijetnejše, brez stresa pri vzgoji, brez prepričevanj in obtoževanja.

Milica nam je predlagala, da sina začasno izpišemo iz vrtca, ker je nedopustno, da je tako majhen otrok ločen od mame, katera je doma z dojenčkom. To je pri njemu povzročalo ogromen strah. Bil je zelo ljubosumen, ker je dojenček imel to srečo, da je bil lahko ves dan zraven mene, on pa je moral biti ta čas pri tujcih. Agresija, ki jo je izvajal nad mano in sestrico je bil samo njegov način kaznovanja. Strah pred ločitvijo je bil tudi vzrok hiperaktivnosti. Negativne vsebine risank so ta strah seveda še povečevale. Njegovo hiperaktivnost sem si razlagala kot njegovo ogromno energijo in zato sem le to še povečevala s tem, ko sem ga vodila na mesta, kjer se je lahko čim bolj znorel.

Društvo Center za Ustvarjalno Vzgojo - CUV

Glavarjeva 19, 1000 Ljubljana, tel: 030-391-022,

e-mail: ustvarjalnavzgoja@gmail.com, internet stran: www.ustvarjalnavzgoja.com

Milica nas je naučila, kako vse vzgojne prijeme razvrstimo po pripadnosti določenim avtoritarnim modelom. Ko smo ugotovili, kateri prijem pripada kateremu avtoritarnemu modelu, ta prijem nismo več ponovili. Ločitev sina od mame in sestre je bila močna **prisila**, a jaz sem si to prisilo razlagala kot potrebo, da se deček mora socializirati.

Pozitivno sem mu pogojevala, ker sem med delo in njega zmeraj postavljala neko nagrado, obljubo. Otrok ni mislil npr. na pospravljanje igračk, ampak na nagrado, ki jo bo dobil, kar je samo povečevalo njegovo hiperaktivnost. Nisem imela moči, da ga uvajam v delo doma in bilo mi je lažje da jaz pospravim igračke, njega pa posedim pred televizor. Dopovedovala sem si, da je še premajhen in da bo za to še čas. Na ta način sem ga **prezaščitevala**.

Ko mi je vse moje napake vračal z nemirnostjo in agresijo sem tudi sama postala agresivna in sem ga občasno udarila po rit. Vedno mi je bilo potem žal in dopovedovala sem si, da tega nikoli več ne bom storila. S tem, ko smo otroka vodili na mesta, kjer se je znorel je bila tudi svojevrstna **prisila** nad njim. Ko je po tem postal še bolj neznosen sem ga morila z zgodbicam (**verbalzmom**), kako ni lepo, ker sedaj skače po lužah, meče igračke, izvaja agresijo nad bratcem, je nemiren. Pri vsem tem sem mu dovolila, da gleda risanke, nevedoč da posnema vse, kar je tam videl.

Ukinili smo vse oblike prisile. Sin se je vrnil svojemu izvornemu bistvu. Danes je to živahen, zdrav fantič. Nežen je do sestrice in mene. Ukinili smo vse vzgojne modele, postavili naša lastna družinska pravila, ki so dokaj zahtevna. On točno ve, da so ta pravila dobra zanj. Namesto televizije se sedaj igramo aktivne igre (jamarji, gasilci, zobozdravniki) in veliko beremo, ker je to predpogoj, da bo jutri dober učenec. Ko otrok preskoči knjigo kot nižjo virtualno stvarnost in sede že na vse zgodaj pred televizor se bo težko vrnil na knjigo in le to vzljudil ob vstopu v šolo.

Otroci rastejo, srečujemo se z novimi potrebami, interesi, toda vedno ukrepamo po istih principih – brez nagrade in kazni. Danes ima štiri leta in si z veseljem zaviha rokave opere posodo, pomaga kuhati kosilo, pobriše prah,... in ko reče: «Utrudil sem se.» ga pohvalim in rečem: «sigurno boš jutri enako priden in še boljši kot danes.» Raste ljubezen med otroci in starši in med nama kot zakoncema.

Društvo Center za Ustvarjalno Vzgojo - CUV

Glavarjeva 19, 1000 Ljubljana, tel: 030-391-022,

e-mail: ustvarjalnavzgoja@gmail.com, internet stran: www.ustvarjalnavzgoja.com

BISTVO USTVARJALNE VZGOJE

Ustvarjalna vzgoja je čustven vpliv človeka na človeka v daljšem časovnem obdobju brez uporabe avtoritativnih vzgojnih modelov. Je čustveni vpliv človeka na človeka brez uporabe:

- 1) **PRISILE**, brez **KAZNI** kot zunanjega motivacijskega sredstva.*
- 2) Brez **POZITIVNEGA POGOJEVANJA**, brez **NAGRADE**, kot zunanjega motivacijskega sredstva.*
- 3) Brez **PREZAŠČITEVANJA** človeka od dela, reda in življenja.*
- 4) Brez **VERBALIZACIJE**, svojevrstne oblike prisile, ko od človeka zahtevate človeškost v nečloveških, avtoritarnih življenjskih pogojih.*
- 5) Brez **ZLORABE UČENJA S POSNEMANJEM**, ki je danes najmočnejše preko video in avdio vsebin.*

Ustvarjalna vzgoja izhaja iz resnice, da je človek božansko bitje, ki se rodi s poganjki Dobrote, Ljubezni, čustvene, mentalne in duhovne inteligence, s pozitivnim potencialom, ki se lahko v celoti realizira samo v odsotnosti avtoritarnosti. Čas dresure človeka je mimo.

Ustvarjalna vzgoja: <http://www.ustvarjalnavzgoja.com/>

Avtor članka: Milica Novković

Prevod: Andreja Blatnik